

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7093/2545

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดบุกกอเลิศชั้น ร้องขอให้ผู้ร้อง นางอัญชลี วิชยะสิงหะ หรือขึ้น
ขาวไว หุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบละลายผู้ร้อง นาง อัญชลี วิชยะสิงหะหรือขึ้นขาวไวผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1070, ป.พ.พ. มาตรา 1077, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89,
ป.วิ.พ. มาตรา 148, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153, ป.พ.พ. มาตรา 193/14, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.
2483 มาตรา 61, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9

ย่อ / หลักกฎหมาย

ห้างหุ้นส่วนจำกัดถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ย่อมมีอำนาจ
ยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบละลายตามห้างได้ เนื่องจาก
ผู้คัดค้านต้องรับผิดชอบในบรรดาหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดโดยไม่จำกัดจำนวนตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1070,1077(2) ผู้คัดค้านจึงไม่อาจต่อสู้คดีหรือนำสืบว่า
ตนมีทรัพย์สินพอที่จะชำระหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือพิสูจน์ว่าตนมิใช่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
เดิม

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดและผู้คัดค้านเด็ดขาดโดยอ้างว่ามี
หนี้สินล้นพ้นตัว ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัดและผู้คัดค้านมีหนี้สินล้นพ้นตัว
หรือไม่ ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดเด็ดขาด แต่ยกฟ้องผู้คัดค้านโดยวินิจฉัยว่ามี
เหตุอันสมควรที่จะไม่ให้ผู้คัดค้านล้มละลายต่อมาศาลพิพากษาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดล้มละลาย
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย
พ.ศ. 2483 มาตรา 89ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำร้องขอให้หุ้นส่วนจำพวกไม่
จำกัดความรับผิดชอบในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่า ผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วน
จำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบหรือไม่ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามคำฟ้องและคำร้องขออาศัยเหตุ
ต่างกันจึงมิใช่ฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 ประกอบ
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบจะ
ต้องรับผิดชอบร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดในหนี้สินของห้าง มิใช่เป็นหนี้สินส่วนตัวของผู้คัดค้าน เมื่อ
ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดชำระหนี้แก่โจทก์วันที่ 22 มิถุนายน
2531 และโจทก์ยื่นฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นคดีล้มละลายวันที่ 20 เมษายน 2541 ยังไม่พ้น 10 ปี
นับแต่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีแพ่งย่อมทำให้อายุความนี้ตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุดสะดุด
หยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(2) ดังนั้นเมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดถูก
ศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ผู้คัดค้านในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบก็ต้องร่วม
รับผิดชอบในหนี้สินของห้างดังกล่าว คำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายจึง
ไม่ขาดอายุความ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายในฐานะเป็นหุ้นส่วน
จำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบ เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วศาลย่อมมี
คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบเด็ดขาดแล้วพิพากษาให้
ล้มละลายตามห้างนั้นได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483มาตรา 89 โดยไม่ต้องวินิจฉัย

ถึงเหตุตามมาตรา 9 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2542 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นเด็ดขาด และต่อมาเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2543 ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 61 ตามทางสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ปรากฏว่า ผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นจึงขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านเด็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นคดีพินิจจึงให้งดการไต่สวน นัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง ต่อมาวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2544 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 ผู้คัดค้านอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษายืนผู้คัดค้านฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่าห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นเป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นเด็ดขาดเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2542 และพิพากษาให้ล้มละลายเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2543 คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านประการแรกว่า ผู้คัดค้านมีสิทธินำสืบพยานว่าตนไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่เห็นว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 บัญญัติว่า "เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้ว เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งนำสืบได้ว่าเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่" คดีนี้ข้อเท็จจริงเป็นอันยุติแล้วว่าผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่น และห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นได้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ย่อมมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามห้างได้ เนื่องจากผู้คัดค้านต้องรับผิดในบรรดาหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นโดยไม่จำกัดจำนวนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1070, 1077(2) ดังนั้น ผู้คัดค้านจึงไม่อาจต่อสู้คดีหรือนำสืบว่าตนมีทรัพย์สินพอที่จะชำระหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นหรือพิสูจน์ว่าตนมิใช่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวปัญหาวินิจฉัยในประการที่สองมีว่า เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายเป็นการฟ้องชำระหรือไม่ เห็นว่าคดีนี้เดิมโจทก์ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นและผู้คัดค้านเด็ดขาด โดยอ้างว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัวประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นและผู้คัดค้านมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นเด็ดขาด แต่ยกฟ้องผู้คัดค้านโดยวินิจฉัยว่ามีเหตุอันสมควรที่จะไม่ให้ผู้คัดค้านล้มละลาย ต่อมาศาลพิพากษาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดปุ๊กคอคเคเลชั่นล้มละลายเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งนำสืบได้ว่าเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในชั้นนี้จึงมีว่าผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดหรือไม่ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงอาศัยเหตุต่างกัน การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องดังกล่าวจึงมิใช่ฟ้องชำระตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.

2483 มาตรา 153 ปัญหาวินิจฉัยในประการที่สามมีว่า คำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขาดอายุความหรือไม่ ผู้คัดค้านฎีกาว่า คดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคชั่น ชำระหนี้แก่โจทก์เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2531 แต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2544 เกินกว่า 10 ปี แล้ว คดีจึงขาดอายุความ เห็นว่า คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้คัดค้านในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดจะต้องรับผิดชอบร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคชั่นในหนี้สินของห้างดังกล่าว กรณีมิใช่หนี้สินส่วนตัวของผู้คัดค้าน เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคชั่นชำระหนี้แก่โจทก์วันที่ 22 มิถุนายน 2531 และโจทก์ยื่นฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคชั่นเป็นคดีล้มละลายวันที่ 20 เมษายน 2541 ซึ่งยังไม่พ้นกำหนดเวลา 10 ปี นับแต่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีแพ่ง ย่อมมีผลทำให้อายุความแห่งสิทธิเรียกร้องในหนี้ตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุดสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(2) ดังนั้น เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคชั่นถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ผู้คัดค้านในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดก็ต้องร่วมรับผิดชอบในหนี้สินของห้างดังกล่าวดังที่วินิจฉัยข้างต้น ซึ่งเป็นวิธีจัดการเพื่อรวบรวมทรัพย์สินของห้างนั้นชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ของห้างตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยชอบ คำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดังกล่าวจึงไม่ขาดอายุความ ปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านประการสุดท้ายมีว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9(2) ซึ่งใช้บังคับในเวลา que เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายนั้นได้แก้ไขจำนวนหนี้เป็นไม่น้อยกว่า 1,000,000 บาท แต่คดีนี้เป็นหนี้เพียง 150,000 บาท ส่วนที่เพิ่มขึ้นเป็นดอกเบี้ย ผู้คัดค้านจึงไม่ควรล้มละลายนั้น เห็นว่า คดีนี้เป็นกรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคเคชั่นถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วศาลย่อมมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดเด็ดขาดแล้วพิพากษาให้ล้มละลายตามห้างนั้นได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 โดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9 ดังวินิจฉัยมาแล้วข้างต้น ที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งและคำพิพากษาให้พิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านเด็ดขาดนั้นศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านทุกข้อฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

ธีระวัฒน์ ภัทรานวัช · ประมาณ ตียะไพบุลย์สิน · สมชาย พงษธา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/7093/2545>